

NOT FOR PUBLIC RELEASE

**ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΠΙΟ &
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Δρ. Θ. Α. Μαρδίνης
Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης
Δυτικής Μακεδονίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1.

Αγροτικά Συστήματα και Βιοποικιλότητα

2.

Δομικά Στοιχεία του Αγροτικού Τοπίου

3.

Τα Οφέλη της Βιοποικιλότητας από τη Γεωργία

4.

Τα Οφέλη της Γεωργίας από τη Βιοποικιλότητα

5.

Σύγχρονες Γεωργικές Πρακτικές

6.

Αγροτικό Τοπίο, Βιοποικιλότητα & Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Βιοποικιλότητα είναι η ποικιλία της ζωής σε όλες τις μορφές,
τα επίπεδα και τους συνδυασμούς τους.

Βιοποικιλότητα είναι η ποικιλία των ζωντανών οργανισμών
(χερσαίων, θαλάσσιων και άλλων υδατικών)
και των οικολογικών συμπλεγμάτων
που σχηματίζουν.

ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

- ✓ γενετική ποικιλότητα
- ✓ ποικιλότητα ειδών
- ✓ ποικιλότητα οικοσυστημάτων,
βιοκοινοτήτων και τοπίων
- ✓ πολιτισμική ποικιλότητα

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ... ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΗΣ

Οι βιολογικοί πόροι και η ποικιλία τους με τα «αγαθά» που εξασφαλίζουν και οι «υπηρεσίες» των φυσικών οικοσυστημάτων, συνιστούν παράγοντες ιδιαίτερης σημασίας για την επιβίωση του είδους μας και την ανάπτυξη των πολιτισμών μας.

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ...

Εκτιμάται ότι το **40%** της παγκόσμιας οικονομίας βασίζεται σε βιολογικά προϊόντα και διεργασίες.

- *τρόφιμα & φαρμακευτικές ουσίες*
  - *ξυλεία & καύσιμα*
  - *βιομηχανικές πρώτες ύλες*
    - *επικοινωνία*
- *καθαρισμός του αέρα και του νερού*
  - *αποικοδόμηση αποβλήτων*
- *ανακύκλωση θρεπτικών ουσιών*
  - *διαμόρφωση κλίματος*
  - *προστασία από τη διάβρωση*
    - *αισθητική απόλαυση*
- *πόλος τουριστικής ανάπτυξης*
  - *...*

Η ΕΓΓΕΝΗΣ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ...

... αξία χωρίς προφανείς, εύληπτες
δυνατότητες αναγνώρισης.

... η αξία της ζωής χωρίς αναφορά σε
οποιοδήποτε άλλο στοιχείο πέραν
της ύπαρξής της.

Το 2004 η Παγκόσμια Ημέρα Τροφίμων (16/10) του FAO είχε θέμα: **«Βιοποικιλότητα για την Ασφάλεια των Τροφίμων»** τονίζοντας την αξία της βιοποικιλότητας για την εξάλειψη του υποσιτισμού παγκόσμια.

«ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ»...

... ένα πολιτισμικό επίτευγμα ανθρώπων που έζησαν 10.000-12.000 χρόνια πριν από σήμερα. Σηματοδότησε τη μετάβαση από τον νομαδικό τρόπο ζωής στη μόνιμη ή ημιμόνιμη εγκατάσταση σε συγκεκριμένους τόπους. Συνέτεινε στην αύξηση των πληθυσμών τους με ρυθμούς ταχύτερους από αυτούς των κυνηγών - τροφосуλλεκτών.

«Ο Πρωτοπόρος - The Pioneer»

Charles William Jefferys, 1921

Η λήξη της τελευταίας περιόδου των παγετώνων σηματοδοτεί την έναρξη της γεωργίας στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

8.000 π.Χ.

- Πρώτες καλλιέργειες σιτηρών και εξημέρωση ζώων στην Ευρώπη

5.000 π.Χ.

- Πρώτες υλοτομήσεις δασών για επέκταση καλλιεργειών
  - Αρχικά στάδια διαμόρφωσης του αγροτικού τοπίου

Τα αγροτικά συστήματα έχουν υποστηρίξει 300 γενιές ανθρώπων, χωρίς σημαντικές εξωτερικές εισροές και, μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα τουλάχιστον, φιλοξενούσαν μία πλούσια άγρια ζωή.

Στο αγροτικό περιβάλλον η πανίδα, η χλωρίδα, οι οικότοποι και οι γεωργικές δραστηριότητες εξελίσσονται αλληλένδετες.

ΑΓΡΟ-ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

... διακριτές σχέσεις αλληλεξάρτησης

Διαχρονικά διαμορφώθηκε ένα μωσαϊκό αγροτικών τοπίων...

John O'Brien

Το μεσογειακό τοπίο, ένα καθαρά ανθρωπογενές περιβάλλον, συμπεριλαμβάνεται στη λίστα της I.U.C.N. με τις πιο πλούσιες περιοχές του πλανήτη σε βιοποικιλότητα.

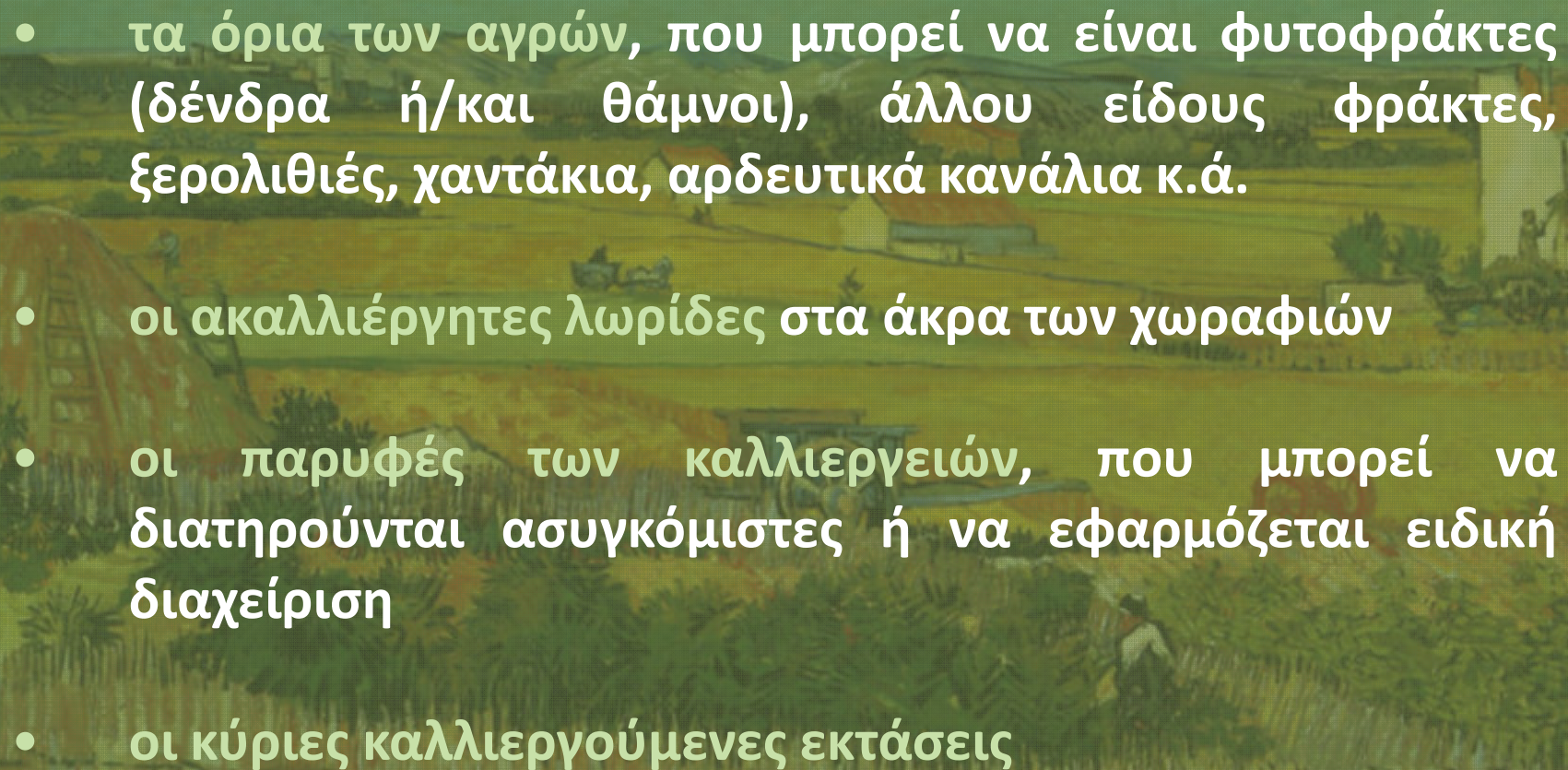

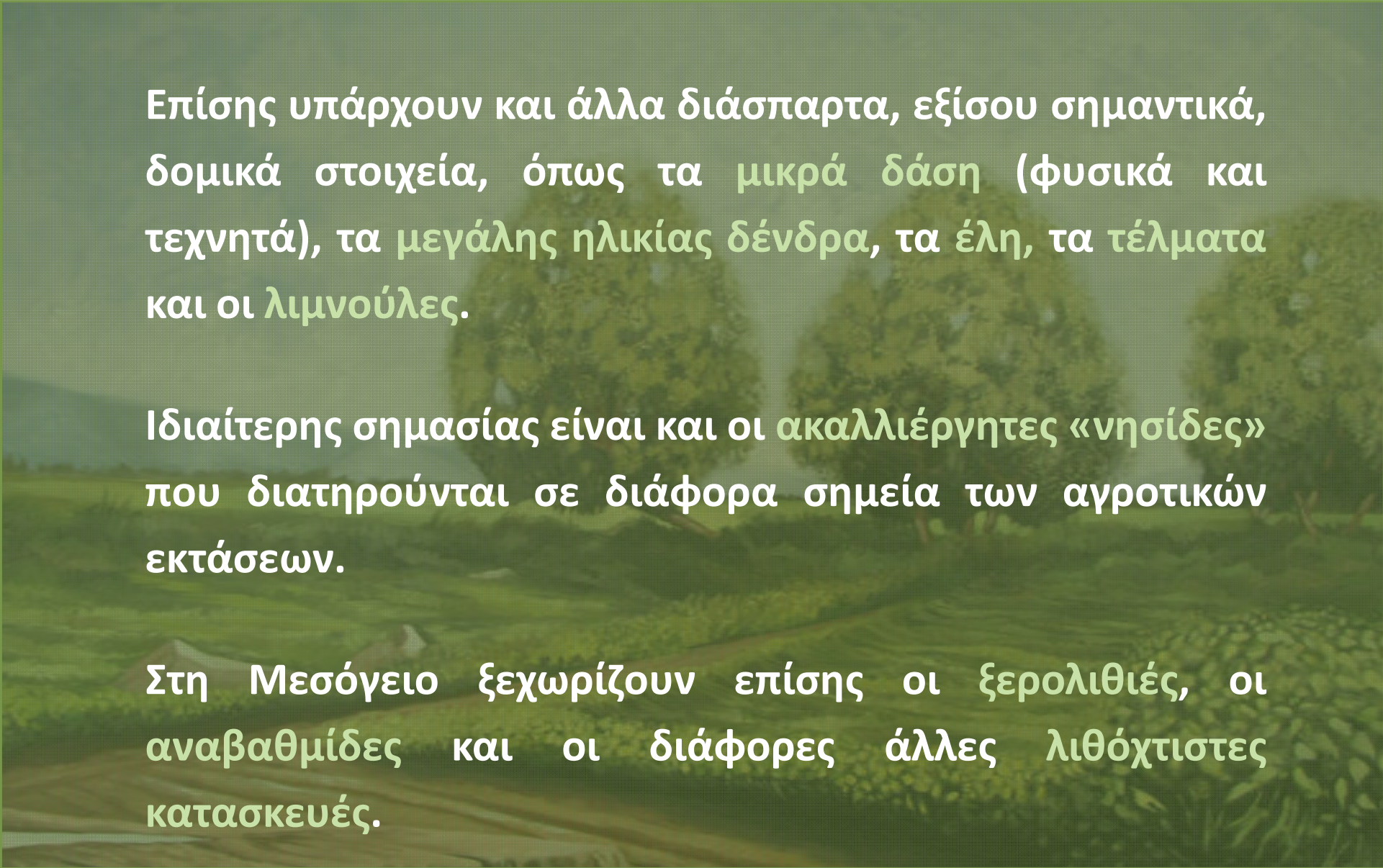
Στην Ελλάδα η γεωργική γη καταλαμβάνει το 30% της έκτασής της.

Τα βοσκοτόπια καλύπτουν το 39% της ελληνικής υπαίθρου.

-
- τα όρια των αγρών, που μπορεί να είναι φυτοφράκτες (δένδρα ή/και θάμνοι), άλλου είδους φράκτες, ξερολιθιές, χαντάκια, αρδευτικά κανάλια κ.ά.
  - οι ακαλλιέργητες λωρίδες στα άκρα των χωραφιών
  - οι παρυφές των καλλιεργειών, που μπορεί να διατηρούνται ασυγκόμιστες ή να εφαρμόζεται ειδική διαχείριση
  - οι κύριες καλλιεργούμενες εκτάσεις

ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

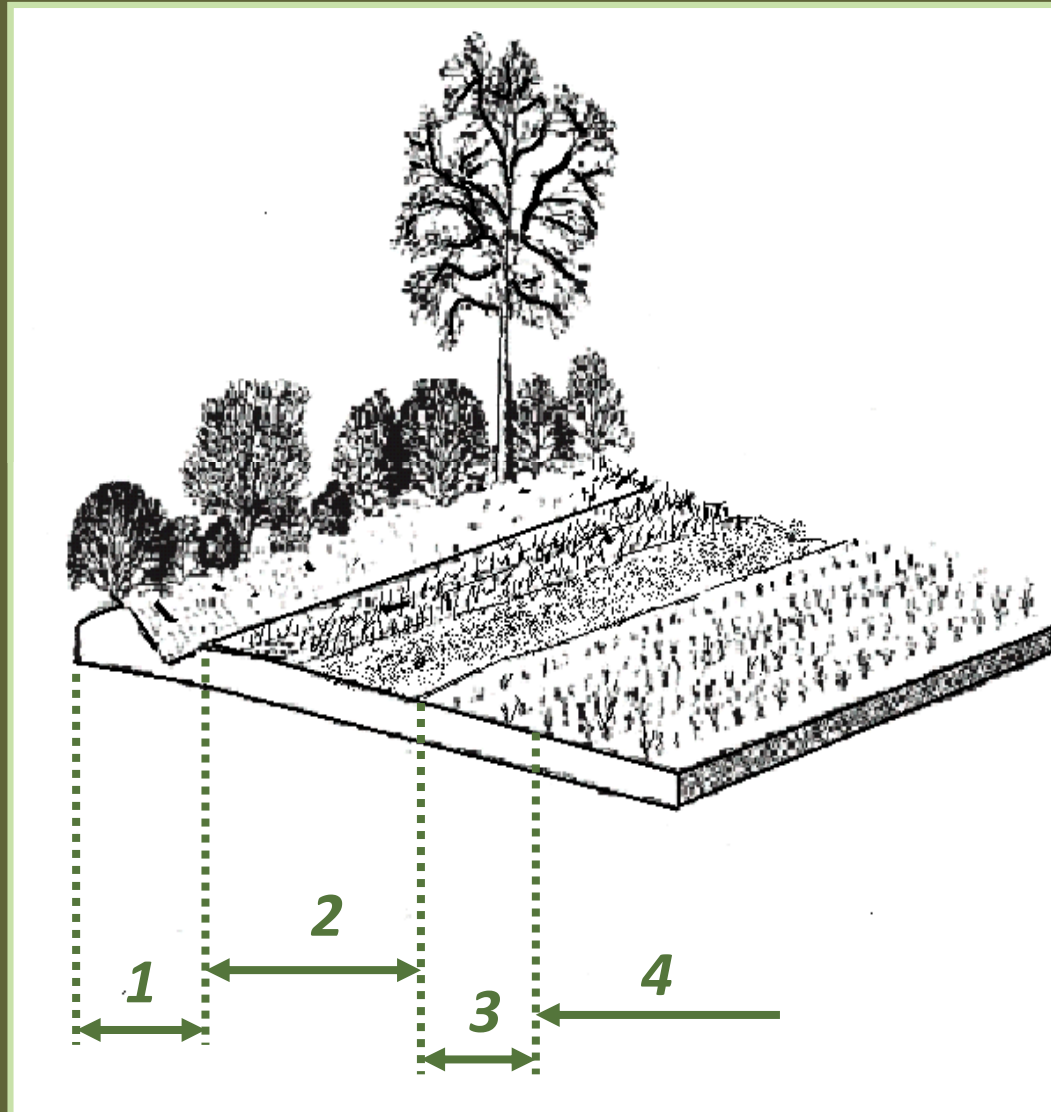
Επίσης υπάρχουν και άλλα διάσπαρτα, εξίσου σημαντικά, δομικά στοιχεία, όπως τα μικρά δάση (φυσικά και τεχνητά), τα μεγάλης ηλικίας δένδρα, τα έλη, τα τέλματα και οι λιμνούλες.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι και οι ακαλλιέργητες «νησίδες» που διατηρούνται σε διάφορα σημεία των αγροτικών εκτάσεων.

Στη Μεσόγειο ξεχωρίζουν επίσης οι ξερολιθιές, οι αναβαθμίδες και οι διάφορες άλλες λιθόχτιστες κατασκευές.

ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

Η άκρη του χωραφιού...

1. Το όριο του αγρού
(φυτοφράκτες,
ξερολιθιές κ.λπ.)
2. Η ακαλλιέργητη
λωρίδα
3. Η παρυφή της
καλλιέργειας
4. Η κυρίως καλλιέργεια

φυτοφράκτης

άκρη καλλιέργειας

ακαλλιέργητες λωρίδες

κυρίως καλλιέργεια

ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΩΝ: Φυτοφράκτες και δέντρα

Καστοριά

Στους πυκνούς φυτοφράκτες επιβιώνουν πολλοί ζωικοί και φυτικοί πληθυσμοί (ορισμένοι είναι πληθυσμοί των δασών).

ΞΕΡΟΛΙΘΙΕΣ

Αντικύθηρα

Στις ξερολιθιές...

Η ΑΚΑΛΜΙΕΡΓΗΤΗ ΛΩΡΙΔΑ

Καλάβρυτα

*Οτιδήποτε «ξεφεύγει» από την εντατική εκμετάλλευση
είναι θετικό για την άγρια φύση...*

Καρδίτσα

ΟΙ ΠΑΡΥΦΕΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Καστοριά

ΑΣΥΓΚΟΜΙΣΤΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Η ΚΥΡΙΩΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Ρόδος

Άλλα δομικά στοιχεία του Αγροτικού Τοπίου...

φυσικές

τεχνητές

ΟΙ ΣΥΣΤΑΔΕΣ ΔΕΝΤΡΩΝ

Κανδήλα, Αρκαδία

*Συστάδες δέντρων που εξυπηρετούν την κτηνοτροφία
(καταφύγιο για τις ζεστές ώρες της ημέρας)*

Καλάβρυτα

ΤΑ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ ΔΕΝΤΡΑ

Ιθάκη

ΛΙΜΝΟΥΛΕΣ, ΜΙΚΡΑ ΕΛΗ κ.λπ.

Ηλεία

*Ποτίστρες αιγοπροβάτων: πολύτιμες και
για άλλους οργανισμούς... (γυρίνοι φρύνων, σαλαμάνδρες)*

ΑΝΑΒΑΘΜΙΔΕΣ

Άνδρος

ΑΝΑΒΑΘΜΙΔΕΣ

Σαντορίνη

*ΑΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ
ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ*

Αραβωνίτσα, Αιγιάλεια

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

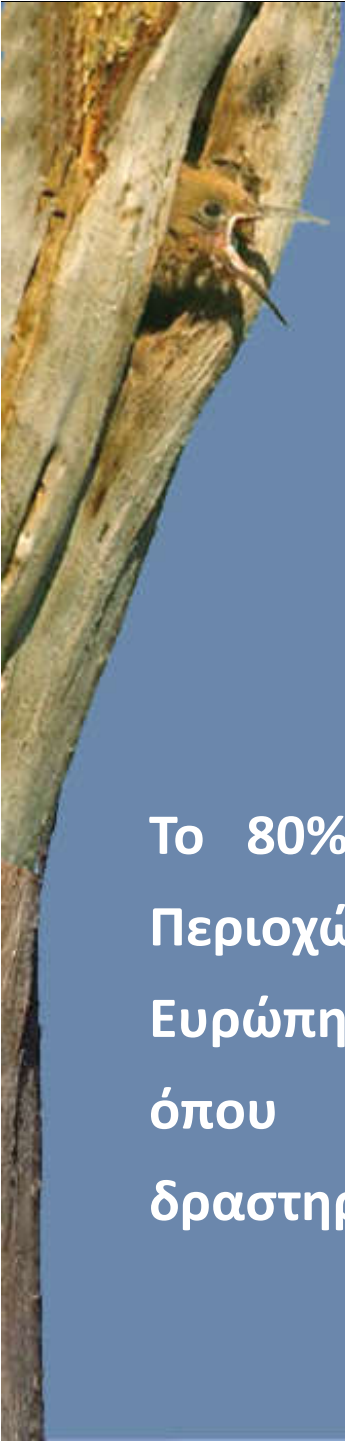

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας, σε μία μόνο καλλιέργεια ρυζιού βρέθηκαν περισσότερα από 700 είδη εντόμων και άλλων οργανισμών.

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Το 65% των πεταλούδων της Ευρώπης (576 είδη συνολικά) ζουν σε αγροτικές εκτάσεις με παραδοσιακές μορφές καλλιέργειας.

Η μεγάλη έκταση και ποικιλία των αγροτικών οικοσυστημάτων της ευρωπαϊκής υπαίθρου συντηρεί έναν μεγάλο αριθμό πουλιών, στα οποία περιλαμβάνονται 173 είδη προτεραιότητας, τον μεγαλύτερο αριθμό (ειδών προτεραιότητας) από κάθε άλλο οικοσύστημα.

Το 80% περίπου των Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά της Ευρώπης αντιστοιχεί σε εκτάσεις όπου αναπτύσσονται αγροτικές δραστηριότητες.

Το 90% των Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά στην Ελλάδα περιλαμβάνουν και εκτάσεις με αγροτικές χρήσεις γης, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από την υπόλοιπη Ευρώπη.

σταρήθρα (*Alauda arvensis*)

μικρογαλιάντρα (*Calandrella brachydactyla*)

λιβαδοκελάδα (*Anthus pratensis*)

χαμοκελάδα (*Anthus campestris*)

σπίνος (*Fringilla coelebs*)

φλώρος (*Carduelis chloris*)

σκαρθάκι (*Serinus serinus*)

καρδερίνα (*Carduelis carduelis*)

βουνοτσιχλονο (*Emberiza cia*)

σιρλοτσιχλονο (*Emberiza cirrus*)

γυπαετός
(*Gypaetus barbatus*)

σπιζαετός
(*Hieraaetus fasciatus*)

χρυσαιετός
(*Aquila chrysaetos*)

ασπροπάρης
(*Neophron percnopterus*)

κοκκινολαίμης (*Erithacus rubecula*)

σπίνος (*Fringilla coelebs*)

μαυροσκούφης (*Sylvia atricapilla*)

μαυροτσιροβάκος (*Sylvia melanocephala*)

τσιίχλα (*Turdus philomelos*)

κεδρότσιχλα (*Turdus pilaris*)

κότσυφας (*Turdus merula*)

καλόγερος (*Parus major*)

σαΐνι (*Accipiter brevipes*)

γκιώνης (*Otus scops*)

γιδοβύζι (*Caprimulgus europaeus*)

θαμνοφυλλοσκόπος (*Phylloscopus trochilus*)

Πελαργός (*Ciconia ciconia*)

Κιρκινέζι (*Falco naumanni*)

κατσουλιέρης
(*Galerida cristata*)

ψαρόνι
(*Sturnus vulgaris*)

δεκοχτούρα
(*Streptopelia decaocto*)

κάργια
(*Corvus monedula*)

κρασπούλι
(*Emberiza melanocephala*)

κηποτσιροβάκος
(*Sylvia borin*)

σπουργίτης
(*Passer domesticus*)

γαλαζοπαπαδίτσα
(*Parus caureleus*)

μυγοχάφτης
(*Muscicapa striata*)

χοντρομύτης
(*Coccothraustes coccothraustes*)

ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

*Για 10.000 χρόνια
περίπου η διαχείριση της γενετικής
ποικιλίας καλλιεργούμενων και
εκτρεφόμενων ειδών συμβάλλει
στην αύξηση της αγροτικής απόδοσης.*

*Η γενετική αυτή ποικιλία
αποτελεί την πρώτη ύλη για την ανάπτυξη
βελτιωμένων ποικιλιών φυτών και κτηνοτροφικών
ζώων, ποικιλιών με αυξημένη απόδοση ή και
ποικιλιών αποδοτικών σε αναμενόμενες εξελίξεις
(π.χ. κλιματικές αλλαγές).*

ΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΛΗΘΥΣΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ...

ανακύκλωση θρεπτικών στοιχείων

αποικοδόμηση οργανικής ύλης

έλεγχος ζιζανίων και εξάπλωσης μολύνσεων

επικονίαση

αποκατάσταση υποβαθμισμένων εδαφών

καθαρισμός νερού

προσαρμοστικότητα και ανάκαμψη μετά από περιβαλλοντικές πιέσεις

Αλλοίωση της αγροτικής βιοποικιλότητας...

Υποβάθμιση οικολογικών διεργασιών...

Μείωση της αγροτικής απόδοσης...

μειωμένη διαθεσιμότητα θρεπτικών

υποβάθμιση του εδάφους

υποβάθμιση της ποιότητας και της ποσότητας του διαθέσιμου νερού

απώλεια της δυνατότητας φυσικού ελέγχου των ζιζανίων και των μολύνσεων

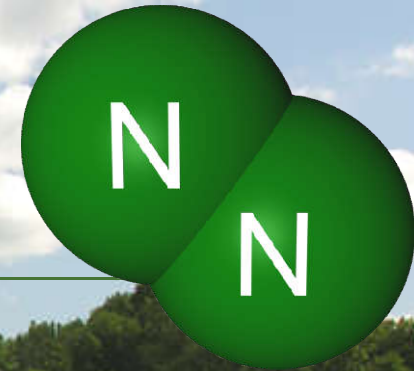

Φυσικοί πληθυσμοί ελέγχουν το 90% περίπου των πιθανών παρασίτων.

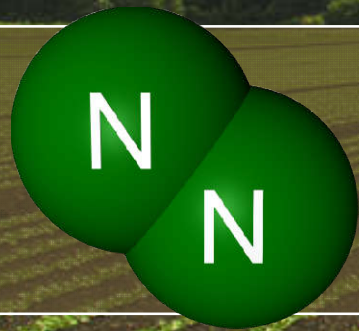

Σήμερα είναι γνωστά περισσότερα από 10.000 είδη επικονιαστών και η οικονομική τους αξία σε παγκόσμιο επίπεδο υπερβαίνει τα 50 δισεκατομμύρια δολάρια κάθε χρόνο.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΑΖΩΤΟΥ

*Κάθε χρόνο 40-48 εκατομμύρια τόνοι αζώτου
δεσμεύονται βιολογικά σε περιοχές
που σχετίζονται με αγροτικές δραστηριότητες.*

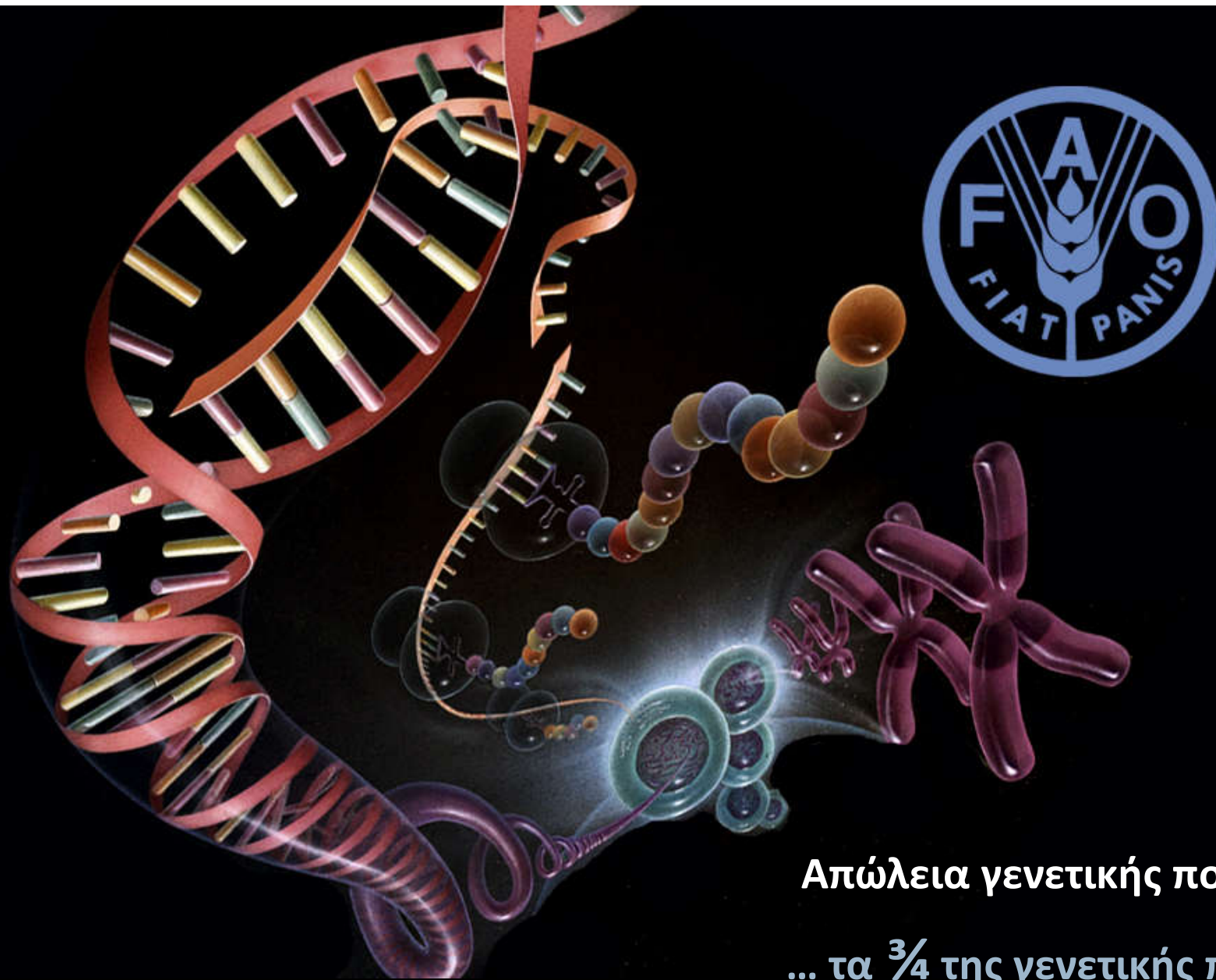
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΖΟΥΝ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ...

Η οικονομική αξία των εδαφικών οργανισμών για τον σχηματισμό εδάφους είναι ιδιαίτερα σημαντική.

***ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ
& ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ***

Απώλεια γενετικής ποικιλίας...
... τα $\frac{3}{4}$ της γενετικής ποικιλίας
των καλλιεργούμενων ειδών χάθηκε κατά τον 20^ο αιώνα.

*Η γενετική ομοιογένεια
των καλλιεργούμενων φυτών και
των εκτρεφόμενων ζώων επιφέρει σοβαρά προβλήματα.*

Το 50% των φυτικών τροφών μας
αντιστοιχεί σε 4 μόνο είδη...

σιτάρι

καλαμπόκι

ρύζι

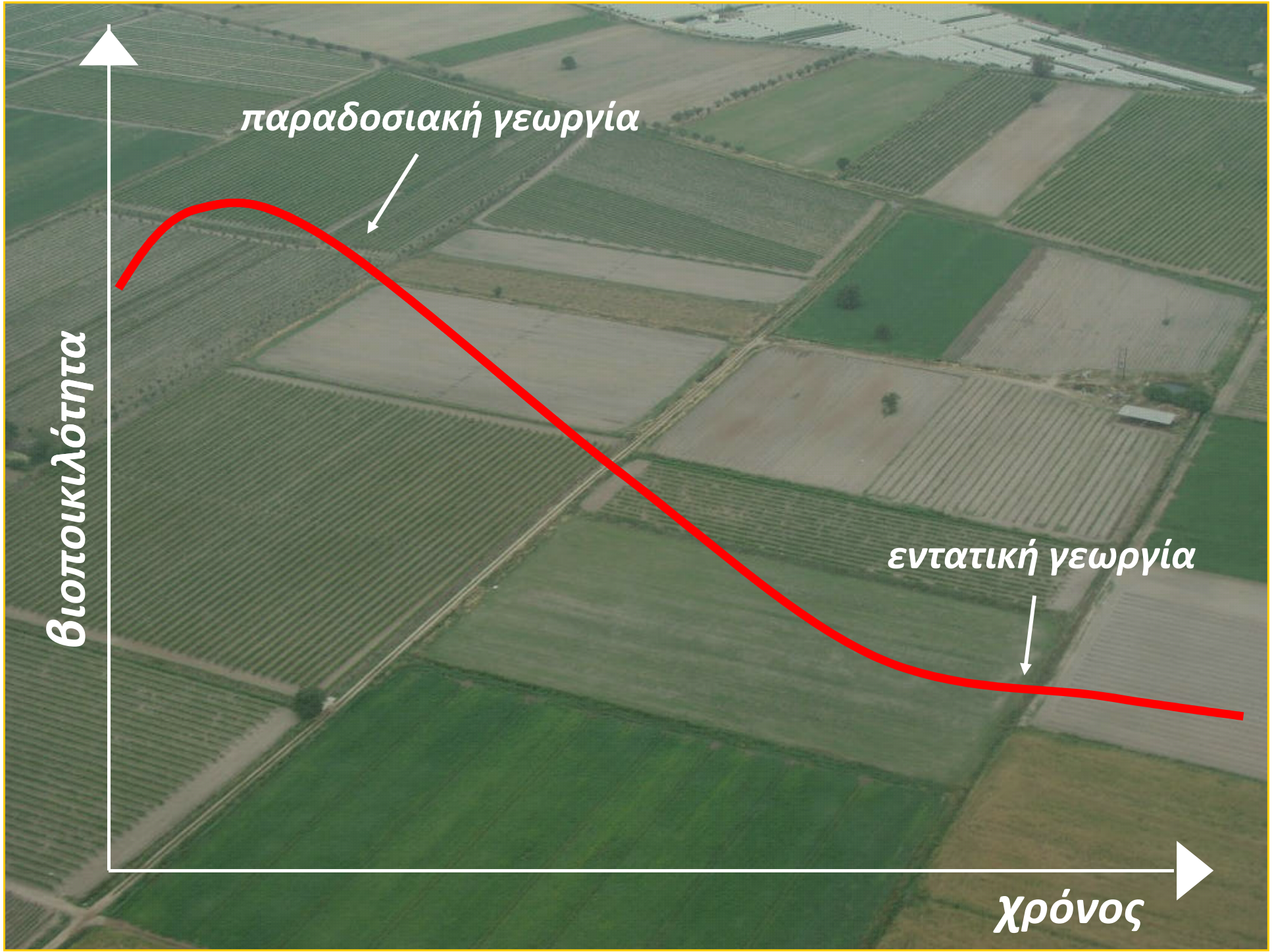

πατάτα

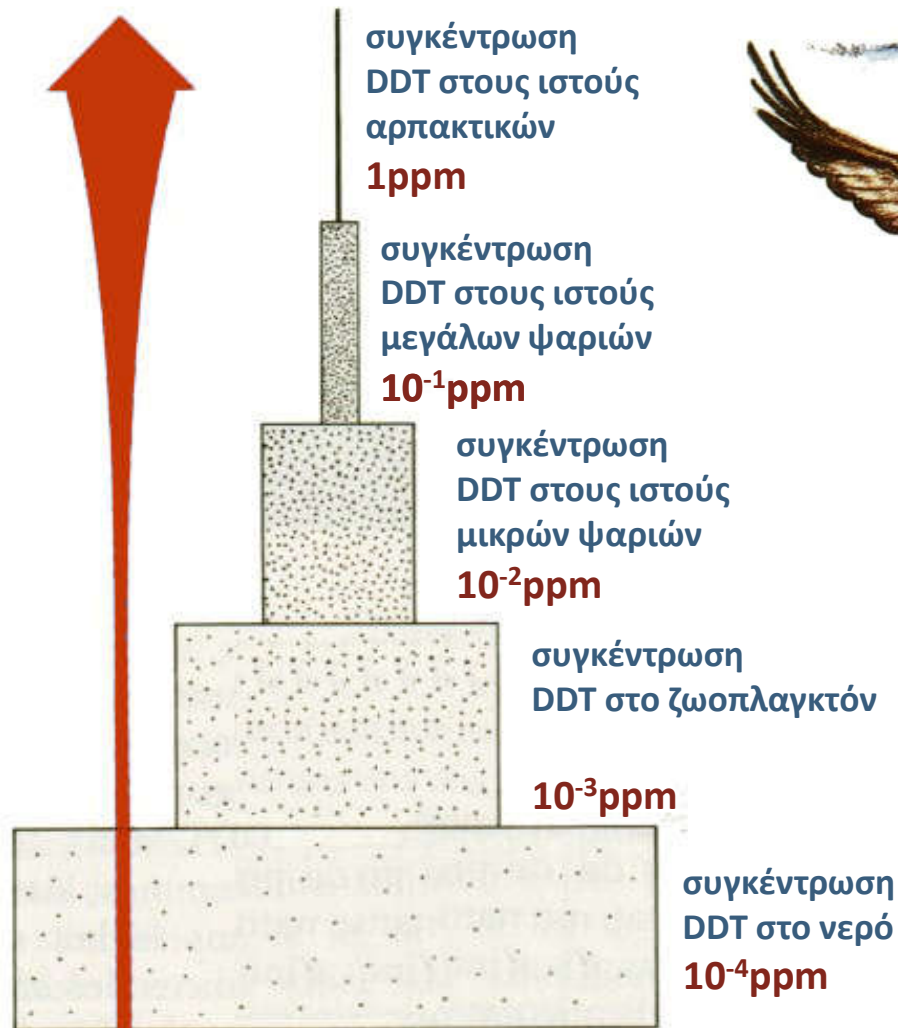
Εντατικοποίηση γεωργίας - Μονοκαλλιέργειες

Μη βιώσιμη χρήση λιπασμάτων
και φυτοπροστατευτικών προϊόντων...

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΒΙΟΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ

Αυξανόμενες αρδευτικές ανάγκες...

**... εντατική εκμετάλλευση υπόγειων
και επιφανειακών υδάτων**

Εγκατάλειψη εκτατικών καλλιεργειών...

Alex Schlegel, 2007

Φωτιά ως διαχειριστικό εργαλείο...

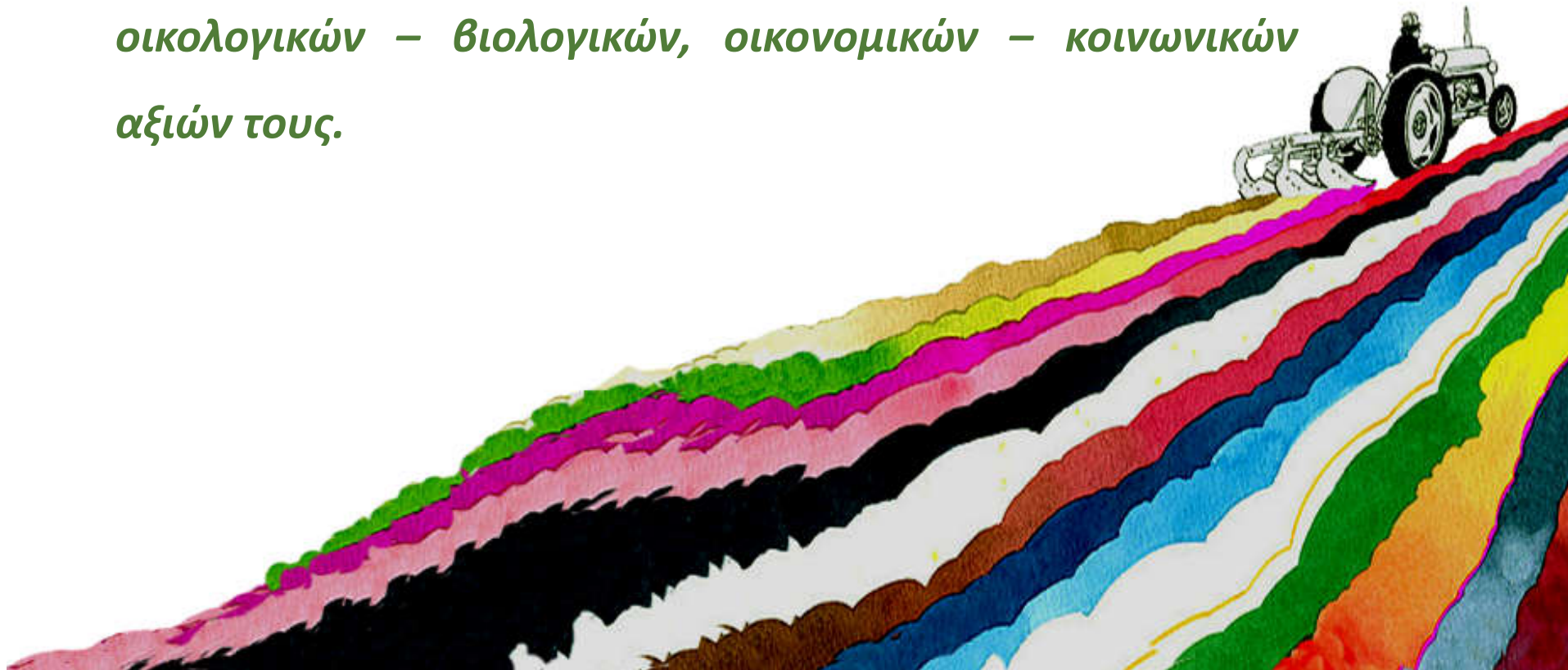
Ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας αφορά στις εφαρμοζόμενες αγροτικές στρατηγικές.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης παραγωγικότητας των αγροτικών συστημάτων με βιώσιμη διαχείριση των οικολογικών – βιολογικών, οικονομικών – κοινωνικών αξιών τους.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

✓ Διατήρηση γενετικής ποικιλίας καλλιεργούμενων φυτών και εκτρεφόμενων ζώων

✓ Διατήρηση των φυσικών πληθυσμών (άγρια πανίδα και χλωρίδα, εδαφικοί μικροοργανισμοί κ.ά.)

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- ✓ *Εx-situ διαχείριση (γενετικές τράπεζες)*
- ✓ *Ιn-situ διαχείριση (επιτόπια διαχείριση)*

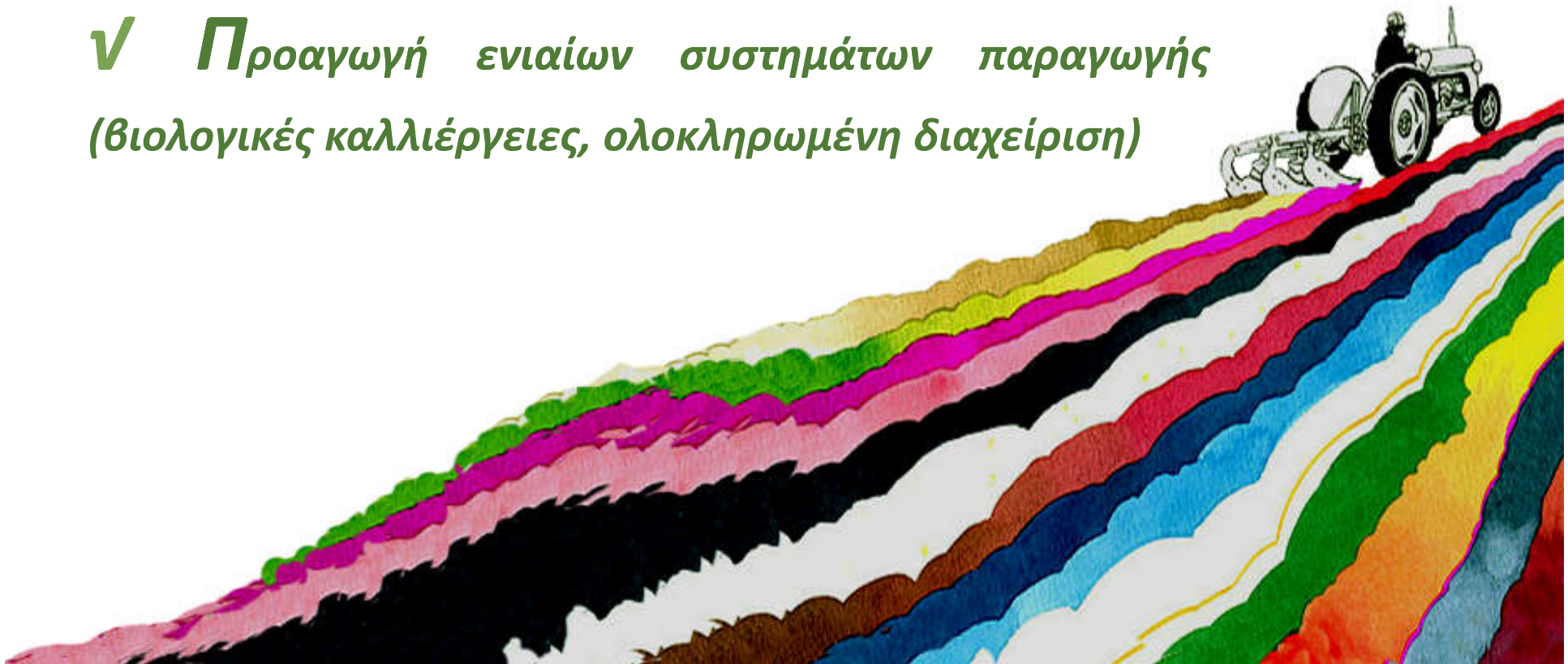

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

✓ *Ενθάρρυνση λιγότερο εντατικής χρήσης εισροών
(λιπάσματα και φυτοπροστατευτικά προϊόντα)*

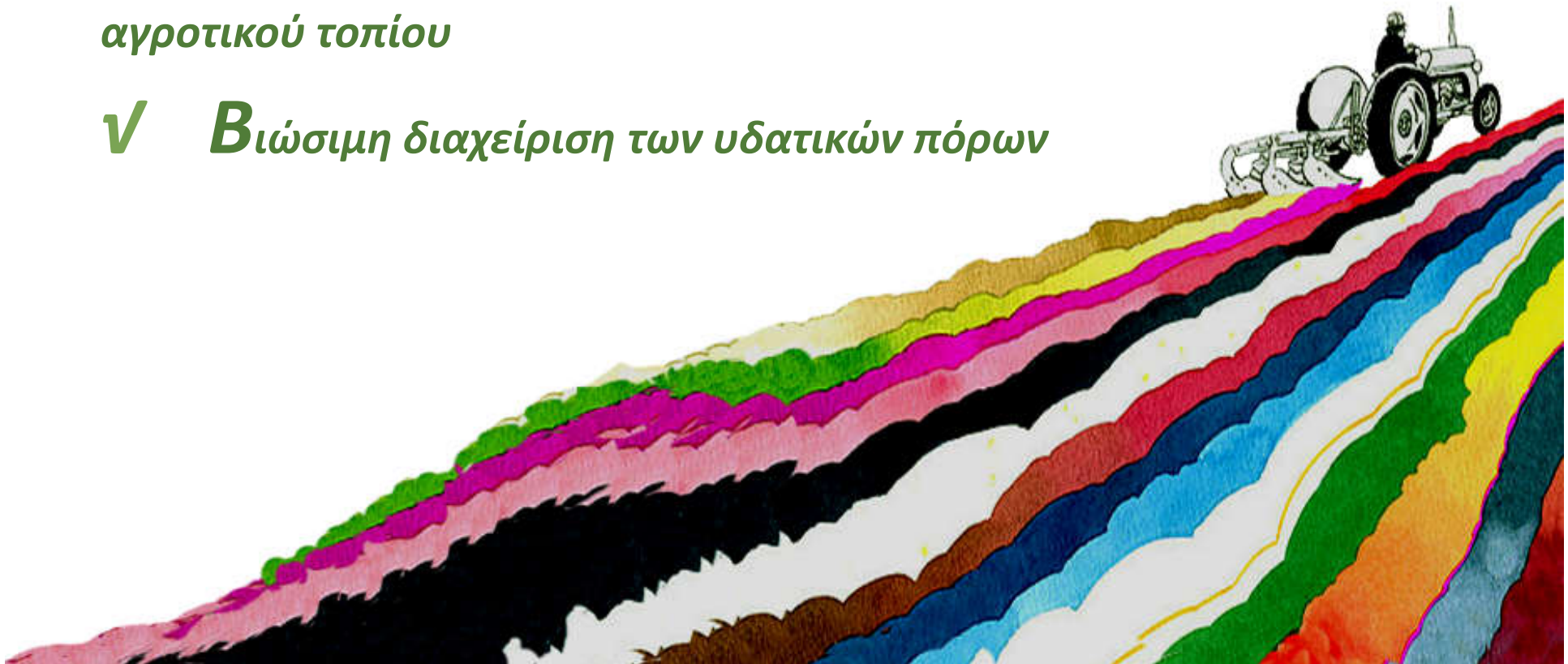
✓ *Προαγωγή ενιαίων συστημάτων παραγωγής
(βιολογικές καλλιέργειες, ολοκληρωμένη διαχείριση)*

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- ✓ Στήριξη εκτατικών μεθόδων παραγωγής
- ✓ Διατήρηση των δομικών στοιχείων του παραδοσιακού αγροτικού τοπίου
- ✓ Βιώσιμη διαχείριση των υδατικών πόρων

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

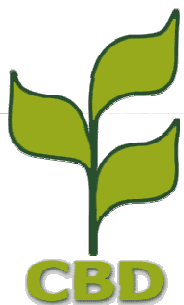
ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Η απώλεια της βιοποικιλότητας είναι ένα ζήτημα με σύνθετες κοινωνικές, οικονομικές, πολιτισμικές και οικολογικές διαστάσεις.

Οι συνέπειες αφορούν σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ σε πολλές περιπτώσεις οι ενδεδειγμένοι τρόποι πρόληψης προϋποθέτουν κι αυτοί σύνθετες λύσεις και λεπτομερή τοπική ή περιφερειακή γνώση του θέματος.

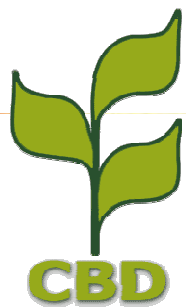
ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ (CBD)

Η Σύνοδος Κορυφής του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (Ρίο, 1992) και η επακόλουθη υπογραφή της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλία (CBD), έθεσε τη βιοποικιλότητα και την αναζήτηση βιώσιμων πρακτικών διαχείρισής της στα θέματα δημόσιου διαλόγου και επαναπροσανατόλισε τις πολιτικές αναζητήσεις των κρατών.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ (CBD)

Η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα (επικυρωμένη από περισσότερα από 180 κράτη) αναγνωρίζει τη διατήρηση της βιοποικιλότητας ως ανάγκη που αφορά σε παγκόσμιο επίπεδο και ως ουσιαστικό παράγοντα ανάπτυξης.

ανθρώπινη επιβίωση κι ευημερία και την πολιτισμική ανάπτυξη των κοινωνιών.

Τα κράτη δεσμεύτηκαν για την ουσιαστική επιβράδυνση του ρυθμού απώλειας της βιοποικιλότητας μέχρι το 2010.

2014

Ο Στόχος του Αichi για τη Βιοποικιλότητα

**Στο Στρατηγικό Σχέδιο για τη Βιοποικιλότητα 2011-2020
περιλαμβάνονται:**

- A) Το όραμα για το 2050**
- B) Η αποστολή ως το 2020**
- Γ) 5 στρατηγικοί στόχοι στους οποίους εντάσσονται
20 κατευθυντήριες γραμμές**

Ο Στόχος του Aichi για τη Βιοποικιλότητα

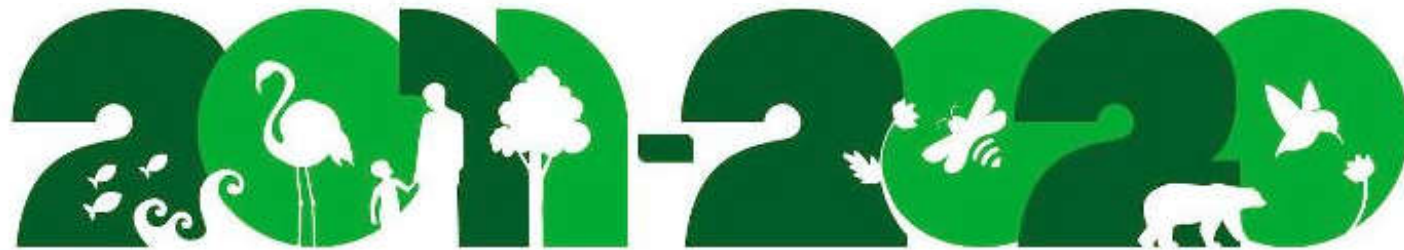
Στρατηγικός στόχος Α:

Αντιμετώπιση της απώλειας της βιοποικιλότητας με ενσωμάτωση της προστασίας της στο σύνολο των πολιτικών κάθε κράτους

Κατευθυντήρια Γραμμή 1:

Μέχρι το 2020 το αργότερο, οι πολίτες πρέπει να έχουν επίγνωση των αξιών της βιοποικιλότητας και των τρόπων που μπορούν να τη διαχειριστούν.

Η ευαισθητοποίηση, η κατανόηση και η εκτίμηση των διαφορετικών αξιών της βιοποικιλότητας είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για να προκληθεί η προθυμία και να στηριχτεί η ικανότητα των πολιτών για να αποδεχθούν τις απαραίτητες αλλαγές και να δημιουργήσουν τα πολιτικά ερείσματα για την ανάληψη δράσεων από τις κυβερνήσεις.

Για την προστασία της βιοποικιλότητας και την παράλληλη ανάπτυξη της γεωργίας έχουν διατυπωθεί από διεθνείς οργανισμούς και την Ευρωπαϊκή Ένωση μια σειρά μέτρων που εμπεριέχονται στην Αναθεωρημένη Κοινή Αγροτική Πολιτική και άλλες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σε κάθε οδηγία ή μέτρο σημειώνεται η αναγκαιότητα της ενημέρωσης, της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης των πολιτών για την επιτυχημένη εφαρμογή τους.

Επισημαίνεται δηλαδή η αδήριτη ανάγκη υλοποίησης αντίστοιχων προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.).

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σε προγράμματα Π.Ε. που αφορούν στη βιοποικιλότητα ή και τις γεωργικές πρακτικές μιας περιοχής, η τοπική κοινωνία προσφέρεται αναμφισβήτητα ως πηγή άντλησης σχετικών δεδομένων.

*Να υποστηρίξουμε κάθε «μη εντατική» πρακτική.
Αυτό προϋποθέτει αλλαγή νοοτροπίας...*

Καρδίτσα

Να τονίσουμε την αξία που έχει το παραδοσιακό αγροτικό τοπίο...

Άνδρος

... και οι μικρές κλίμακες.

*Να αναδείξουμε τους φυτοφράχτες ως ένα από τα
κορυφαία καταφύγια για τη βιοποικιλότητα της Ευρώπης.*

Νομός Ιωαννίνων

*Η νέα, «οικολογική» ματιά στα στοιχεία του αγροτικού τοπίου:
ένα πολύτιμο φυτό περιμένει αναγνώριση...*

Τα βάτα είναι πολύτιμο καταφύγιο για την άγρια φύση.

Να απαλλαγούμε από τη «λαγνεία» του πανίσχυρου φράκτη...

*Διατήρηση και αναδημιουργία
των δομικών στοιχείων του αγροτικού τοπίου*

Κάμπος Άρτας

*Να προωθήσουμε την ιδέα να αφήνουμε ένα δέντρο στο χωράφι...
... και μια λωρίδα αψέκαστη στην άκρη.*

Ορεινή Κορινθία

*Π.χ. αφήνοντας μια πολύ στενή λωρίδα ακαλλιέργητη,
μπορούμε να υποστηρίξουμε σημαντικά την τοπική βιοποικιλότητα.*

*Και κυρίως να αναδείξουμε την ομορφιά και την αξία
που έχουν η ποικιλία, η ανομοιομορφία
και οι χαμηλής έντασης επεμβάσεις στο τοπίο...*

Νομός Γρεβενών

ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«Όταν η Φύση Δημιουργεί... Πολιτισμό»

Κ.Π.Ε. Ομηρούπολης

«Βιοποικιλότητα: Το Εργαστήρι της Ζωής»

Κ.Π.Ε. Καστοριάς

«Γεωργία και Περιβάλλον»

Κ.Π.Ε. Νάουσας

Ευχαριστώ!